

Reggeli Ujság

25. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

187. szám

Erős harcok Tarnov környékén

A sanmalói hősök — A némelek új tengerészeti fegyvere nagy sikereket ért el a Szajna öbölben
Olaszországban visszaverték az Arnon való átkelési kísérleteket

(MTI) Augusztus 17-én reggel és délután északkelet és délnyugat felől több alkalommal repültek be ellenséges repülőgépek az ország légterébe és a berepüléssel azonos útvonalon távoztak. Egyik északkeleti városunkból kisebb arányú bombázást jelentettek. Kiseb anyagi károk voltak. Emberekben is voltak veszteségek. Légvédelmi tüzerségünk egy ellenséges gépet lelőtt.

Augusztus 17-ről 18-ra virradó éjjelen egyes ellenséges gépek délről észak felé átrepültek az ország légterén. Ugyanakkor keletről több ellenséges gép repült be. Jelentéktelen károkról érkezett jelentés.

A MEP KLUBNAPJA

(MOT) A MEP csütörtökön, augusztus 17-én délután megtartotta szokásos heti klubnapját. A kormány részéről Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Antal István igazságügyi, Jurcsák Béla földművelési és vitéz Bonczos Miklós belügyminiszter jelentek meg. Ott volt még vitéz Törs Tibor, a képviselőház alelnöke, Huszkovszky Lajos és Kiss Endre államtitkárok.

A képviselők az esti órákban kisebb csoportokat alakítva eszmecserét folytattak. Később vitéz gróf Teleki Mihály országos pártelnök és Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter köré csoportosultak a törvényhozók és néhány időszaki politikai meg gazdasági kérdést vitáltak meg.

VITEZ IMREDY BÉLA

LEMONDOTT

A KABSZ ELNÖKSÉGÉRŐL

A Bud. Ért. jelenti, a Pest írja: Vitéz Imredy Béla csütörtökön levelet intézett a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetsége ügyvezetőjéhez, amelyben bejelentette, hogy a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetségében viselt vezetői tisztséget viszalép. Távozását azzal indokolta, hogy a bajtársi szövetség minden pártpolitikai vonatkozástól mentes működést fejt ki és mivel a közéletben nemcsak a tények és szándékok, hanem a látszatok is szerepet játszanak, kellett megfenni ezt a lépését.

Leveleiben hangoztatja, hogy a KABSZ és pártja között semmilyen kapcsolat nem áll fenn.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli a vezéri főhadiszállásról: Normandiában az Ornetól nyugatra messze kiugró frontívet a folyó mögé vontuk vissza.

Az ellenség a Falaisétól keletre és északkeletre levő térségben nagy erővel észak felül megkísérelte, hogy ezekbe a hadmozdulatokba betörjön, azonban elkeseredett harcok után megállítottuk. Ellentámasaink Argentau térségben ellenséges bekerítéscsoportokat vertek szét és azáltal kibovítotték a rést Falaisre és Argentau között.

Charfesért tovább fojyik az elkeseredett küzdelem. Orle nsbár is egész nap heves utcai harcok tomboltak amerikai csoportokkal, amelyen a harcok során a várost birtokukba vehették.

St. Malo védősége aulmaradt az ellenséges túlerővel szemben. Miután az összes súlyos fegyverek a szakadatlan tüzben mind kiestek, végül már csak kézi fegyverekkel védekezhettek. A hadsereg minden részének katonái, parancsnokuk von Aulock ezredes parancsnoksága alatt a legnagyobb ellenséges roha vával szemben hőiesen helytálltak többnapos kemény küzdelemben és az ellenségnek súlyos, véres veszteségeket okoztak. Harcuk bevonul a történelembe.

Délfranciaországban az ellenségnek Toulon és Cannes között sikerült hidfőállást kibovíteni és megerősítenie. Biztosító és zárókötélekeink ellenséges páncélos felderítő kötelékeket utasítottuk vissza, amelyek tovább észak felé nyomultak előre. Az ellenségnek több kísérletét, hogy Toulontól nyugatra újabb csapatokat tegyen partra, megghusítottuk.

A haditengerészet harci eszközei által a Szajna-öbölben két ellenséges romboló és négy szállítóhajó, összesen 25.000 BRT tartalommal elsüllyedt, egy nagyobb szállítóhajót mintegy 15—20.000 BRT tonna tartalommal és nyolc további hajót összesen 48.000 BRT tartalommal torpedóalátal ért. A megfigyelt súlyos robbanások alapján elsüllyedésükkel számolni lehet.

Egyik tengerészeti parti ütegünk a délfranciaországi partok előtt elsüllyesztett két ellenséges aknaszóelő hajót és megrongált egy rombolót.

Nagy-London térsége éjjel-nappal a V—1 súlyos megtorló tüze alatt áll.

Olaszországban megghusítottunk az Arnon több ellenséges átkelési kísérletét és számos felderítő vállalkozást.

Keleten román csapatok a Dnyeszter alsó szakaszán elhárították a Szovjet átkelési kísérleteit. A Kárpátok előterében Sanoktól délnyugatra és Krosnotól északnyugatra ismét heves harcok folytak. A baranovi Viszula hidfőállásban megghusultak a bolsevisták megismélt támadásai. Páncélosaink és páncélgránátosaink itt ellentámadásunkkal szívós ellenséges ellenállást törték meg és visszavetették a Szovjeteit. Nagyobbszámú ellenséges páncélost kilöttek. A Szovjet Vilkovisken mindkét oldalán számos csatarepülő által támoga va 14 lövészhadosztállal s több páncélos brigáddal folytatva támadásait. Vilkovisken ismét elveszett. Raseinennél szétvertük az ellenség megismélt támadásait. Csatarepülőkötelékeink hatásos támadásai következtében a bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek. Ezen a frontszakaszon csupán légi harcokban 56 ellenséges repülőgépet lőttünk ki.

A left arcvonalon Birsentől északra és Modohn térségében hadosztályaink szívós ellenállásán véresen összeomlottak az ellenség áttörési kísérletei. Észtországban elhárítottunk vagy felfogtunk számos ellenséges támadást. A Peipusz- és a Pleszkauitó között heves harcok lángoltak fel a nyugati partra átkelt Szovjeteit.

Szovjet bombázóknak Kirkenes ellen végrehajtott légi támadási kísérlete alkalmával légvédelmi erőink 40 ellenséges repülőgépet lőtek le és ezzel az ellenséges köteléknek több, mint egyharmadát semmisítették meg.

A keleti fronton tengap összesen 110 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Ellenséges bombázóknak Ploesi térsége ellen végrehajtott támadása alkalmával német és román légvédelmi erők 18 négymotoros bombázót lőttek le. Éjszaka egyes brit repülőgépek bombákat dobtak Mannheimre, Ludvigshafenre és a rajna-westfáliai vidékre.

DE GAULLE VEZÉRKARI FŐNÖKE

Vichyből jelenti a Német Távíráti Iroda: Algiréből érkezett jelentések szerint Juin tábornokot, a degaullista erők vezérkari főnökévé kinevezték.

ELESETT AMERIKAI TÁBORNOK

Stockholmból jelenti: A brit hírszolgálat hivatalos washingtoni jelen és aipján közli, hogy James Wharton tábornok, a dél-franciaországi harcokban szombaton elesett. (MTI)

A CSEH-MORVA PROTEKTORATUS RÉSZVÉTELE A HÁBORUBAN

Prágából jelenti: A cseh-morva protektorátus államminisztere bejelentette, hogy elfogadta a protektorátusi kormányának augusztus 14-én felterjesztett javaslatát és ennek alapján megkezdik a totális háborús bevetésre szolgáló intézkedéseket a protektorátus területén is.

A közigazgatásban beszüntetik az összes nem hadifontosságú intézményeket. Az igazságszolgáltatás terén elsősorban a polgári jogszolgáltatás terén léptetnek életbe korlátozó intézkedéseket. Több törvényszéket és a prágai szabadalmi bíróságot beszüntetik. A munkára kötelezett nők korhatárát ötven évre emelik fel. A látszatmunkákat megszüntetik. Megszüntetik a gazdasági állás-közvetítéseket. A közoktatásban egyszerűsítik a nép- és középiskolákat. A múzeumokat mind bezárják. A sajtó terén is erélyes korlátozásokat lép etnek életbe. Különösen a folyóiratok terén lesz erős a korlátozás. A napilapok hétköznap négy, vasárnap hat oldal terjedelemben jelennek meg. Szeptember 1-től kezdve megszüntetik a hétfői lapokat és leszállítják a lapok árát. A mezőgazdaságban is beszüntetnek minden olyan üzemet, amely nem hadifontosságú vagy nem az élelmiszer-céljait szolgálja. A postára vonatkozóan ugyanolyan korlátozásokat léptetnek életbe, mint Németországban. A vasúton vasárnap csak olyan vonatok közlekedhetnek, amelyek munkásokat szállítanak munkahelyükre.

Megszüntetnek minden sportot, kivéve az üzemi sportot.

NEMZETI (VOLI APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ Aug. 17-től 21-ig
Az idény legművészebb remekműve!
ANDANTE...
A SZERELEM MUZSIKÁJA
Főszereplők: Nils Kihberg és Éva Henning
Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor MATINÉ

ATTILA (VOLI ODEON)
FILMSZÍNHÁZ Augusztus 18-tól 21-ig
Magyar zenés vígjáték!
A férfi mind örült
Főszereplők: Lázár Mária, Jávorka Pál, Péger Antal, Vaszary Pitoska és Dénes György

ZRINYI
FILMSZÍNHÁZ Augusztus 15-től 21-ig
A magyar filmváltás vígjáték újdonsága!
Ez történt Budapesten
Főszerepben: Mutáti Lili, Rajnay Gábor, Kiss Mányi, Ladometszky Mária, Hajmássy Miklós

A német véderő lüzérségi lögyakorlata

HIRDETMENY

Közhírré teszem, hogy az itt állomásozó német véderő légvédelmi tűzerakulata az Ujvidék—Repülőtér melletti tüzelőállásból ágyús üteggel aug. 23-án reggel 7 órától déli 12 óráig lögyakorlatot fog tartani!

A veszélyeztetett terület az egész Hadisziget.

A lövészet időtartama alatt a katonaság a fontosabb és jártaabb útvonalakat biztonsági örökkel zárhatja le, azonkívül egyes helyeken a belépest megtiltító táblákat helyez el. A biztonsági örök felszólításának és utasításának mindenki tartozik engedelmessé válni. Ha valaki a biztonsági örök felállítás helyének megkerülésével, vagy azok felszólításának nem engedelmessé válni lép a lötérs területére, úgy csak saját veszélyére és felelősségére tehető, mert a honvéd kincstár és a német állam is esetekben mindennemű felelősséget és kártérítést elhárít magáról.

Ha valaki fel nem robbant lövedéket, vagy lövedékrészt (gyújtót) talál, azt feltűnő módon, kövekkel, földbe szúrt gallyakkal stb. meg kell jelölni. A talált lövedékek, vagy lövedékrészek érintése életveszélyes. Minden talált lövedéket a hely pontos megjelölésével a m. kir. 5. kerületi parancsnokság „Mozgó törzs”-nek Ujvidék, Henvéd út emárparkosodáshoz felrobbantás végett azonnal be kell jelenteni.

Tilos a figyelmeztető táblák és egyéb lötérsberendezések megrongálása és eltulajdonítása.

Az esetleg okozott mezei károkat az Ujvidéki m. kir. honvéd állomásparancsnokságnak kell bejelenteni. 1944 augusztus hó 26-án 12 óráig a bejelentések nem vétetnek figyelembe.

Tekintettel arra, hogy a fönnapot esetleg változtatni kell, a lövészet időpontját és időtartamát Ujvidék m. kir. Keleti Kereskedelmi Főiskola tornyára, valamint Káty és Tiszakálmánfalva községek templomtornyaira piros-féhér színű zászlókkal fogja a katonaság jelezni. A zászók bevonása után a lakosság a lötérs ismét szabadon mozoghat.

Dr. vitéz Nagy Miklós s. k. polgármester

Augusztus 19-től 22-ig Csak 4 napig!
Német premierfilm!
Arlallan vagyok
Főszereplők: Iheo Lingen, Marthe Haezi és Gustáv Fröhlich
Legújabb UFA hirdető az invázios hadszínterről
Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órákor Matiné
Legújabb magyar és UFA hirdető

A sokgyermekes anyák megjutalmazása Ujvidéken

Vasárnap délután rendezik az ünnepséget

Szent István ünnepének jelentőségét és méltóságát évtizedek óta növeli Magyarországon az a körülmény, hogy ezen a napon ajándékozzák meg a sokgyermekes családanyákat. A hagyományos ünnep két év óta fájdalmas emlékeztető, mert 1942 augusztus 20-án áldozta fel hősi életét a hazájáért Magyarország kormányzóhelyettese vitéz nagybányai Horthy István.

Ujvidék közönsége méltó ünnepélyességgel üli meg az idei Szent István napját.

A háborús viszonyok miatt nagyobb szabású szabadtéri ünnepséget nem lehet rendezni. Eppen ezért a Belléri Katolikus Otthon dísztermében tartják meg az ünnepséget a DMKSz Ujvidéki fiókjának és Ujvidék város közönségének rendezésében.

Az ünnepély délután 5 órákor kezdődik, műsora: A Polgári Magyar Daloskör a Hízelkegyet éneklé, utána Bene László főiskolai hallgató hazafias verset szaval. Dr. vitéz Koráni Elemér pápai kamarás országgyűlési képviselő mond ezután emlékbeszédet. A Daloskör énekszáma után következik

a sokgyermekes anyák megjutalmazása

A szép ünnepséget a Polgári Magyar Daloskör zárja le a Himnusz elénekkelésével.

A rendezőség azonnal is meghívja Ujvidék város közönségét, a hazafias, társadalmi és jótékony célú egyesületeket az ünnepségre, amelyen belépődíjat nem szednek.

Csak a riadót kell jelezni a házi riasztóeszközöknek

A légiveszélyt csak a sziréna jelzi

A lakóházi riasztóügyi szolgálatnál kapcsolatban felmerülő panaszok és kifogások, különösképpen a riasztószirénák hangjának és augusztus 20-án életbelépő újabb rendelkezések a lakóházi riasztóügyi szolgálat tekintetében is új rendelkezést vontak maguk után. A honvédelmi miniszter azzal a rendeletével, amely a hivatalos lap mai számában jelenik meg.

A lakóházi riasztóügyi szolgálatot ideiglenesen további intézkedésig beszűntette. Eszerint tehát Szent István napjára virradó éjszaka éjféltől kezdve nem kell a lakóházakban riasztó-

ügyeletet tartani. A jövőben a lakóházakban az köteles riasztani, aki a szirénák hangját elsőnek meghallja.

Elsősorban a házfelügyelő,

aki legközelebb lakik a házi riasztóeszközökhöz. A rendelettel kapcsolatos illetékes helyről felhívják a lakosság figyelmét, hogy a lakóházi riasztóeszközzel (sindarab, csengő stb.) a légiveszélyt, amit ezután a szirénák jeleznek,

nem szabad külön jelezni.

A légiriadót viszont a házi riasztóeszközökkel továbbra is az eddigi rendelkezések szerint változatlanul jelezni kell.

Szerbia 1941-ben egymillió embert veszített

Veszelinovics miniszter beszéde a szerb nép feladatairól

Belgrádból jelentik: A szerb nemzeti érzésű elemek Sabácon nagygyűlést tartottak, amelyen Veszelinovics Radoszláv mezőgazdasági és élelmezési miniszter mondott beszédet. Beszédében elsősorban Nedics Milán tábornok miniszterelnök üdvözlését tolmácsolta, majd kifejtette, hogy a szerbek történelmük során már többször elvesztették államukat, de sohasem voltak olyan súlyos helyzetben mint ma. Eppen ezért most komolyan kell felfogni a helyzetet, hogy minden álménthetőt ámentsenek a háború utáni időkre. Kijelentette a miniszter, hogy Szerbia a sorsdöntő 1941-es esztendőben egy millió embert veszített. Egy kis nép számára ez meggondolásra készítő tény. Minden megmaradt szerbnek az a kötelessége, hogy jól számot vessen

a lehetőségekkel s nemzetét megörizze a jobb időkre. A Nédics kormányt a szerb nép pusztulásának megakadályozása hívta életre. Nedics Milán nem tört a hatalomra, de szükségét érezte annak, hogy megmentse a népet a további pusztulástól. A kormány politikájának alapja a rend, béke, munka és egység. Főleg az egység, mert a szerbek a leggyakrabban egyenlenségük és meg nem értésük miatt veszítették el államukat.

London és a londoni kommunista rádió továbbra is igyekszik egyenlenséget szítani, de ki kell jelentenünk, mi nem vagyunk kommunisák és nem akarunk kommunisták lenni. Mi mindannyian tagjai vagyunk az egységes szerb nemzeti frontnak.

A továbbiakban a szerb minisz-

ter Subasics kormányának megalkulásáról beszélt, hangoztatva hogy Subasics csak bábú Tito kezében, amit az is bizonyít, hogy a kommunista parizánok támadásai a szerb nép ellen nem szüntek meg. Péter király nem szabad teljesen és nem állha ott ellen ezeknek az elemeknek. Beszédét a miniszter azzal fejezte be, hogy már most, a háború ideje alatt ki kell építenie a jövő szerb államát, mely nem lehet egyéb, mint szövetkezeti alapon megszervezett parasztállam.

Eltemették a krajevói bombatámadás negyven halottját

A szerbiai Kraljevo ellen intézett bombatámadás alkalmával negyvenen vesztették életüket. Az áldozatok temetése a város lakosságának nagy részvétele mellett folyt le. A temetési szertartást tíz lelkes segédletével Szre enovics Milán a zsciai kerület esperese vezegte. A negyven koporsó előtt Szretenovics esperes beszédet mondott és hangoztatta, hogy más népek kulturá lannak szerbülék mondani a szerb nemzetet. Pedig a gyermekek, asszonyok és aggyatók mindig a szerb izmok védelme alatt állottak. Kraljevó lakossága nem érdemelte meg, hogy az égi magasságból lecsapjanak rá ezek a gonosz madarak és megöljék békés polgárait.

Gyorgyevics kerületi előjáró beszédében kijelentette, hogy ezek az áldozatok a szerbek volt szövetségeseinek áldozatai, akik a nemes szerb élete olják ki. Akik azt hiszik, hogy ezzel eredményt érnek el, tévednek, mert a szerb nép egységes és hűen kitart a kosovói és szentszávai szellem mellett.

SZEMÉLYVONATOK GÉPFEGYVEREZÉSE

Belgrádi jelentés szerint az angolszász repülőgépek számos szerbiai személyvonatát támadtak gépfegyvertűvel. Az Aracsics állomáson levő személyvonatra nem csak gépfegyvertűzet zúdítottak, hanem egy bombát is ledobtak rá. A támadásnak több halott és sebesült áldozata is volt. Paratyn előtt két repülőgépről gépfegyverezték a személyvonatot, másik három gépről pedig Szikírca állomási gépfegyverezték. Itt hatan sebesültek meg súlyosan. Tyupria előtt az országúton egy tehergépkocsi támadott ellenséges repülőgép gépfegyvertűvel. A teherautón levő munkások közül ketten meghaltak, heten pedig megsebesültek.

A Sztalaty—Kruzevac közötti vonalon levő Mrzenica állomáson vesztett személyvonat géppuskázása alkalmával három vasutas és két utas életét veszítette.

HALLÓ

Svéd lapok jelentése szerint az olaszországi sajtó szemére veti Angliának, hogy bürokráciájával mindent ellaposít és megnehezíti a munkát. Az olasz sajtó azt követeli, hogy engedjék át az olaszoknak ügyeik intézését. Ez most annyival is fontosabb, mert keddtől kezdve Róma olasz igazgatás alá kerül — legalább elvileg. Ez a körülmény nagy mértékben lokoza az olasz belpolitikai életet is, amelyben mind erősebb hangok hallatszanak a Bonomi kormány ellen.

Velence bombázása után megindított vizsgálat során megállapították, hogy a Szent Márk templom ablaküvegei nemcsak légnyomas következtében sérültek meg, hanem bombaszilánkoktól és gépfegyvergolyóktól is. A doge palota loggiai és homlokzata is súlyosan megrongálódtak a bombázás következtében.

Angol-amerikai repülőgépek az utóbbi napokban a Balkán északnyugati részében lévő városokat és falvakat bombázták. A bombázásnak a nagy anyagi káron kívül igen sok emberélet is áldozatul esett.

A Newyork Herald washingtoni tudósítójának jelentése szerint Roosevelt elnök az általános véderőköteltséget a háború után is fenn akarja tartani. A köztársasági párt is hozzájárulással fogadja az elnöknek ezt a tervét.

A londoni Observerben egy „az európai viszonyokat kitűnően ismerő” személyiség cikket írt a német hadsereg soraiban önkéntesekként harcoló kelet-európai katonákról és megállapítja, hogy azok kitűnően harcolnak.

Belgrádban tegnap zartak be a „Montenegro az ótáji csillag alatt” című kiállítását. A kiállítás a kommunizmus montenegrói uralmáról mutatott be fényképeket és más anyagot. Különösen sok földműves, munkás és az alsóbb néposztályhoz tartozók látogatták meg a kiállítást. A kiállítás nagytermében a szerb tobozó alatt Nedics miniszterelnök és II. Péter király képe volt.

A német katonák az olasz harcterületen a legkülönbözőbb nemzetiségű katonákat fogták el. Legutóbb egy hindut fogták el, aki sem írni, sem olvasni nem tudott és tíznél tovább nem is tudott számolni. Amikor elfogták folyton azt kérte, hogy küldjék vissza csapattestéhez. Amikor kérdéseket intéztek hozzá folyton azt válaszolta, hogy ő ezekre nem tud válaszolni, de csapattesténél mindenre megkaphatják a válaszokat.

A belgrádi rádió augusztus 21-től kezdve „Szerb hazám” címen sugároz majd a németországi fogolytáborokban lévő szerb hadifoglyok részére. A rádióadásban üzenetek lesznek a szerb hadifoglyok részére ezenkívül hazafias műsorszámok egészítik ki az adást.

Német jelentés szerint az angol-szász bombázók lelövésével valószínűleg hullott nyersanyagot jelent a németeknek. Az idei év első negyedében lelőtt 2300 bombából 16.000 tonna duraluminiumot nyertek a németek, amiből 16.000 vadászgépet gyárthattak. A gumikból egy vonalrakomány gumit nyertek, nem is szólva a golyóscsapágyokról és más fontos alkatrészekről, amiket mind megszereshettek a lelőtt angol-szász repülőgépekből.

Göbbels cikke a július 20-i eseményekről

Göbbels dr. birodalmi miniszter szokásos heti cikkében a Das Reich című folyóirat legújabb számában azzal a kérdéssel foglalkozik, hogyan kerülhetett sor egyáltalán a Führer ellen július 20-án megkísérelt merényletre. „Felvetődik a kérdés — írja a miniszter — vajon miért nem ismerték fel az összeesküvő klikket előbb és miért nem akadályozták meg a merényletet idejében? Ezt könnyebb mondani, mint megtenni, mert a kisebb részben nyílt, de egyébként rejtett ellentmondási szellem, amely itt megnyilvánult, túlságosan óvatosan járt el, mintsem, hogy magát idő előtt leleplezze. Nagy különbség van aközött, hogy egy tervezett bűntettet sejtlenek-e, vagy pedig be is tudják bizonyítani.”

A miniszter cikke további során rámutat arra, hogy a nagyobb veszély kétségtelenül

a merényletet megelőző hetekben és hónapokban volt,

amikor a válság lidércnyomásként nehezített a háború katonai vezetésére és senki sem tudta megmondani, honnan származik, miből áll és hogyan lehetne halhatósan fellépni ellene. Az ilyen lappangó válságot egyáltalán csak úgy lehet leküzdeni, ha az tényleg kitör. Ha rejtve marad, végzetes következményei lehetnek volna. A Führer ellen elkövetett merénylet robbanása megindította a legkér megfizetését, amely szükséges volt, hogy ismét világosan lehessen előretekinteni. Az összeesküvés külpolitikai hatásáról Göbbels dr. a következőket írja:

— Londonban, Washingtonban és Moszkvában természetesen egészen jól

tudják, hogy július 20-a következtében és az összeesküvők villámgyors likvidálásával olyan szövetségest veszített el, akét semmivel sem tudnak többé pótolni. A német hadvezetés ismét magára talált. Utolsó maradékát is likvidálták annak a kis embercsoportnak, amelyet az ellenséges külföld saját céljaira használhatott fel és amely tudatosan és nyíltan az ellenség segítő társának érezte és játszotta ki magát. Németország felé az út most már nem vezet többé titokzatos csatornákon, hanem

csupán a német arcvonalon át. Az ellenséges táborban bizonyára nagyon esodálkozhattak azon, hogy július 20-ának a legesekélyebb utóhatása sem volt a német nép körében, nem is szólva a német véderőről.

Ellenfeleink ezirányú reményei és illúziói a drámai események alatt szappanbuborékként pukkantak szét. Teljes joggal állítható tehát, hogy július 20-ának a német belpolitikára és háborús politikára gyakorolt pozitív hatása még egyáltalán nem tekinthető át. Szilárdan meg vagyunk győződve arról, hogy ez az esemény a válság egész fejlődésének metszőpontját jelenti. Eltekintve azokról az áldásos következményektől, amelyeket a német háborús erőfeszítések összpontosítására hozott és a jövőben még hoz, az ellenséges táborral szemben saját helyzetünk megerősítésére vezetett, amely hatásaiban nemsokára megmutatkozik. Ellenséges oldalról ezt nyugodtan tagadhatják és megkísérelhetik, hogy továbbra is tökélet kövesoljanak az esetből, mégis nekünk lesz igazunk.

Árdrágítási ügyből családi tragédia

Egy óbecsei gazdálkodó felindulásban haltával agyonverte a feleségét A bíróság eirendelte elmebeli állapotának megvizsgálását

Az újvidéki törvényszék büntetőtanácsa megrázó háttérű emberölési bűnyűg főtárgyalását kezdte meg. A tárgyalás során a vádlott, aki sírva ismerte be a bűncselekményt, amikor a tárgyalást vezető elnök utasította, hogy játssza el a bíróság előtt az elkövetett bűntényt, valószínűleg a visszaidézett szörnyű emlék hatása alatt,

idegrohamot kapott és összeesett.

Ujházi Bernát 53 éves gazdálkodó, akinek Óbecse határában kis tanyája van, a legjobb egyetértésben élt családjával és példás apa, családfenntartó volt. A kis tanyaházban a békéltenség és az izgalom, akkor költözött be, amikor ez év elején az öreg gazdálkodó az óbecsei piacon a baromfit nem kilóra, hanem átalányban adta el. Az egészen egy pár tyúkról volt szó. A tisztességben megőszült gazdálkodót

az uszorabíróság kisebb pénzbüntetésre ítélte.

Ettől az időtől fogva a gazdálkodó felesége és gyermeke állandóan szemrehányással illették. De más háborúból, amikor is négy évet töltött a fronton, sérülésből kifolyólag, amikor légnyomást szenvedett, munkaképessége csökkent. Éjszaka nem tudott aludni és végzett munkája sem volt már a régi. Ezzel kapcsolatban mind többször hallotta az öreg veterán, hogy legjobb volna, ha már elköltözne az árnyékvilágba. Ezek a szemrehányások lassan-lassan felgyülemleltek az érzékeny öreg ember lelkében, ami aztán ez év május 22.-én a délelőtti órákban olyan fékezhetetlen erővel robbant ki, hogy gyilkot emelt vele együtt megőregedett házastársa szül. Sánta Mária ellen. A kritikus napon a

reggeli órákban a mezőrendőrök felkeresték a tanyát és a gazdálkodót felhívták, hogy hadakétképpen váltssa ki a polgári személyi lapját. Az öreg elhatározta, hogy bemegy a községhezárába és magához vette a szükséges iratokat. Azonban arra gondolt, hogy az igazolvány pénzbe fog kerülni és felszólította feleségét, hogy adjon pénzt. Az eset előtt pár héttel eladták a tehent 1700 pengőért. A pénzt az asszony őrizte. Amikor a férje pénzt kért tőle, előbb nem akart adni, majd cdadobta az egész tehén árát, indulatot szavak kíséretében. Az öreg ezt hallva — ahogy vallotta — ő maga sem tudja, hogy tulajdonképpen miért, iszonyú dühbe jött, felragadta a közelben lévő fejszét és

fejbeszűjtotta vele feleségét.

Az asszony hangtalanul összeesett. Amikor a kiömlő vér szagát megérezte és a vértócsát megpillantotta, magához tért, szinte tébolyult állapotából. Ráeszmélt, hogy mit követett el és, hogy mi vár rá. Magához vette a borotvát, leszaladt a Tiszaparra és végezni akart magával. Egy épen arra haladó kocsit megzavarta szándékában. Visszament a házba, magához vette a félredobott erszényt az 1700 pengővel és megindult a faluban lakó leányához.

A leánya épen a pitvar ajtajában állott és kérdően nézett a feidült kinézésű apára. Az öreg csak annyit mondott: Agyonütöttem az anyátokat. Itt van a pénz, csináljatok vele amit akartok, elpusztítom magamat.

A lány megdöbbenve hallotta a szavait. Kérlelni kezdte, mire az öreg megnyugodott és szólanul megindult a csendőrlaktanya felé, hogy önként jelentkezzen. Kihall-

gatták és bekísérték Újvidékre és átadták az ügyészségnek, amely a vizsgálat eredménye alapján házastárs ellen elkövetett szándékos emberölés büntetével vádolta. A főtárgyaláson az öreg gazdálkodó egész testében remegve töredelmesen beismerte szörnyű tetteit. A bíróság a tárgyalást elnapolta azzal, hogy a vádlott elmebeli állapotát szakértővel megvizsgálattja.

Kamatmentes kölcsönt kapnak a hadigondozottak

Az Országos Hadigondozó Hatoság egyre szélesebb területen terjeszti ki szociális tevékenységét, a hadigondozottak felkutatására és megsegítése érdekében. A hadigondozottak felkutatására a hatóság most új tervet dolgozott ki, amely már a közeljövőben megvalósításra kerül. Eszerint a hadigondozottakat nem apró segélyekkel szándékozik a jövőben támogatni, hanem

létalapot igyekszik biztosítani a számukra.

A jövőben az arra rászoruló hadigondozottak jelentősebb összegű kamatmentes kölcsönt kapnak, amelynek visszafizetési feltételei is rendkívül kedvezőek. Az első évben a legjobban rászorultak és a legsúlyosabb fogyatkozású hadirokkantak, a családok, sokgyermekes hadigondozottak tarthatnak igényt ilyen kölcsönre. A kölcsönt az igényjogosult nem saját kezéhez kapja, hanem

a folyósított kölcsön összegén a Közléti Szövetkezet szerez részére házat, mezőgazdasági ingatlant, mezőgazdasági beruházási ingóságokat,

vagy esetleg valamilyen ipar gyakorlásához üzleti berendezést és áru. Azt, hogy kik kaphatnak kölcsönt, a közeljövőben megjelenő rendelet szabályozza.

Rendelet a földbirtokpolitikai célra igénybevett ingatlanok megszerzésével kapcsolatos adókedvezményekről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap pénteki száma közli a pénzügyminiszter 163.792/1944. sz. rendeletét, a földbirtokpolitikai célra igénybevett ingatlanok megszerzésével kapcsolatos adó- és illetékedvezmények alkalmazásáról.

A pénzügyminiszter a felmerült kételyek eloszlatása és az egységes gyakorlat biztosítása céljából megállapítja, hogy a telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936. évi 27. tc. 90. és 91. szakaszában szabályozott, továbbá a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló 1942. 15. tc. szakaszának második bekezdésében biztosított

adó- és illetékedvezmények

a birtokszerzőket minden olyan esetben megilletik, amikor a földművelésügyi miniszter az idézett törvények rendelkezései alapján megszerzett ingatlanok felhasználásával az Országos Földhitelintézet, az Országos Népi- és Családvédelmi Alap kötelekébe tartozó közjóléti szövetkezeteket, az Országos Vitési Széket, a földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolítására alakult szövetkezetet és az Országos Központi Hitel- szövetkezetet bízza meg.

HIREK

— Ügyeletes szolgálat Újvidéken.
Ügyeletes gyógyszerárak: Alargits Sz. Deák Ferenc tér ú. tel. 25—81; Ilin Dusán, Erzsébet tér 4. tel. 24-45. Mentők és tűzoltók: Andrásy u. 12. sz., tel. 33—22.

— Kádár Levente a hadigondozó hatóság elnöke. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Kádár Levente államtitkári címmel felruházott m. kir. belügyminisztériumi miniszteri osztályfőnököt az Országos Hadigondozó Hatóság elnöki teendőinek ellátásával megbízta.

— Topolyai hírek. A Topolya és Vidéke Ipartestülete értesíti a női és férfiszabó mestereket, valamint segédekét, hogy augusztus 23-án az ipartestületben női szabó szabászatj tanfolyam nyílik. Je'entkezni lehet az Ipartestületben, részvételi díj 20 pengő. — A postahivatal a közeli napokban átköltözik a Gróf Széchenyi utcában lévő, úgynevezett Töszegi-féle házba.

— Adakozás a bombakárosultak megsegítésére. Az újvidéki Kereskedelmi és Iparbank Rt volt tisztviselőjének Guttman Sándornak elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás gyanánt 200 pengőt juttatott el hozzánk a bombakárosultak megsegítésére. Szücs Bálint 40 pengőt küldött ugyanerre a célra.

— Halálos balesetet szenvedett egy titeli téglagyáros. Titelről jelentik: Szávin Milorád téglagyáros a gyár udvarán lévő mély kútban javítási munkálatokat végzett. Létrán ereszkedett le a kútba, de közben a korhadt létra összetört, Szávin a vízbe zuhant, miközben fejét a kútön átvezető csövekbe ütötte. Minthogy a közelben senki sem tartózkodott, a balesetet csak később vették észre. Szávin holtan emelték ki a kútból. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember esés közben koponyaalapi törést szenvedett.

— Egy akó bor miatt majdnem lebontotta a házat a szomszjas betörő. Kovács Ferencné hedrehelyi asszony feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki behatolt prészházába és ellopott egy akó kadarkát. Miután nem boldogult a zárral a szomszjas tolvaj, a tétő nagy részét lebontotta és a padlást is felszedte, csak hogy lejusson a hordók közé. A csendőrség keresi a bortolvajt.

— Rekordhőség az Egyesült Államokban. Newyorkból jelenti a NST: Az Egyesült Államok keleti és középső államaiban napok óta 37 fokos nedves forróság uralkodik. A farmerek szerint a szárazság következtében a termés ötven százalékkal csökkent. Newyersey és Detroit városokban a jeget adagolni kell. A newyorkiak ezrei a partvidékre menekültek.

— Hírek Óbecséről. Közírré teszi az előjáróság, hogy a fairs. olá-ból a folyó év őszén mintegy 5000 darab csemete került kitermelésre. Felhívja tehát az előjáróság mindazoknak a figyelmét, akik csemetét szándékoznak venni, hogy igényüket augusztus hó 31-ig jelentsék be a község háza 7. sz. szobájában. A csemeték ára a forgalmi árnál 10 százalékkal alacsonyabb lesz. A nem igényelt mennyiséget a község elfogja szállítani s augusztus 31-ől igényelni nem lehet. — Óbecse községben jogosított gabonakereskedőké a következő óbecsei lakosokat jelölték ki: Balázs István, Pálfi Antal, Simonyi, Kiss és Ádám, Gyurcsik András, óbecsei Hangya és Glavaski Vojin. — Tejbévásárlásra jogosított körzeti kereskedőkké Kolo vits Lajos és Kiszelyov Sándor óbecsei lakosokat nevezték ki.

Egy hét a sportok multjából

AUGUSZTUS 19. — 1880. Szekrényessy Kálmán hírneves sportuszonk Siófok és Balatonfüred között 6 óra 45 perc alatt átúszta a Balatont. — 1888. A Pécsi Atlétikai Club Mohácsra versenygyaloglást rendezett. A 40.3 km-es utat elsőnek Bereczky Miksa tette meg 4 óra 45 perc alatt.

AUGUSZTUS 20. — 1892. A Temesvári Kerékpár Egyesület versenyt rendezett. A délmagyarországi mester címet magas keréken ifj. Petzelhauer Károly nyerte.

AUGUSZTUS 21. — 1925. A MAC jubiláris uszóversenyén Bárány István (MESE) a 100 m-es gyorsúszásban 1 p. 01 mp-re javította rekordját.

AUGUSZTUS 22. 1846. Misdroyban meghalt Eiselein Ernő német tornász. az első német tornaintézet felállítója.

AUGUSZTUS 23. 1885. A Hódmezővásárhelyi Atlétikai Club az egyesület első nyilvános viadalát tartotta saját pályáján. Bajnoki távversenyben Halácsi Antal a 8 km-t 35 perc alatt futotta meg. A vasparipa versenyben (bajnoki) erős küzdelem volt a 4 km-es távolságban. Győztes Temesváry Andor 13 p. 42 mp. alatt.

AUGUSZTUS 25. 1836. A Hunnia Velocipéd Club az első házi versenyt tartja saját versenypályáján (Budai Polgári Lövölde). Igen sok hölgy volt jelen a közönség körében. A hölgyek díját Vuits István nyerte, ki az akadály és lassú versenyben is győzött.

— Munkát, alkalmazást kaphatnak.

A M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál, Vak Bottyán-u. 2. (volt munkásbörze épület). Férfiak helyben: 1 gazd. cseléd, 1 gazd. komenciós, 1 jéggyári gépész, 1 vizsg. fűtő, 1 közp. fűtő, 2 üvegcsiszoló, 1 üvegező, 1 asztalos, 1 cipész, 5 gyári munkás, 5 napszámos (széntoló munkás), 1 házi szolga, 1 kápos, 10 kocsis. Vidékre: 1 kályhássegéd, 4 sütő segéd. — Nők helyben: 1 fodrásznő, 1 szakácsnő, 3 főzőmindenes, 6 mindenes, 2 vendég-lői konyhaleány, 1 mosónő. Vidékre: 1 szakácsnő örsre, 3 mindenesleány. Hadigondozottak és tűzharcosok: 1 házmester helyben, 1 gépapoló vidékre. — Tanoncok helyben: 1 bádgos, 1 kályhás, 1 üvegcsiszoló, 1 asztalos, 1 kárpitos, 2 cipész, 1 sütő, 1 szobafestő, 1 kéményseprő, 1 gépkereskedő. Vidékre: 1 asztalos, 1 cipész, 1 cukrász, 2 fűszerkereskedő.

— Hatvanéves a Keleti pályaudvar.

A főváros szívében, szerényen, csendben évfordulót tart egy jellegzetes épület, beszakadt üvegtetővel, vágányokkal, pöfögő masinákkal: a Keleti pályaudvar. Hatvan esztendővel ezelőtt adták át a forgalomnak az akkor még világvárosi méretű pályaudvart és indóházat s az a hat évtized, amely a megnyitástól napjainkig elshant a jó öreg Keleti fölött, sok-sok eseményt ölel fel. A Keleti szinte fogalommal töltött; lüktetett és lüktet most is, éjjel és nappal. Pillanatra sem állt meg az élet benne. Fogalommal vált, a vasutas-ság, az utazóközönség körében egyaránt. A dübörgő gépek, a sikoltozó mozdonyok a haladás szellemét árasztják szét, kiabálnak, muzsikálnak: emberek, éleik, itt vagyok és ennyi vagyok. Romantikus hőssé vált a Keleti pályaudvar: a kisémberek százzezeinek, millióinak végállomása és indulóállomása, örömmök, bosszúságok, remények és tervek fészke a magastetjű indóház s benne a vasúti kocskik. Egy nagy darab „vasút” Pesten, a városban, amely hozzátartozik az életünkhöz, éppen úgy, mint valamikor az omnibusz s ma a villamos. Becsülettel szolgált hatvan esztendőn keresztül a Keleti, de füstös, kormos arca ma már fáradtan, megviselten tekint ránk. Az idő elkezdte, a Keleti azonban viseli sorsát: türelmesen, megadóan, megértően áll az idők s események viharában. Mintha tudná, hogy egyszer ismét zászlók, lobogók röppennek homlokzatra s a régi Keleti helyén egy új, megnagyobodott méretű Keleti pályaudvar hirdeti majd a haladó magyar életet, a fejlődést.

— Villanyárammal is jelzik a légiveszélyt Sopronban. Kamenszky Árpád soproni polgármester intézkedésére légiveszély esetén a soproni villanytelep háromszor megszakítással jelzi a légiveszélyt a magán-háztartásokban.

— Dohány mint gyógyszer.

Amikor 1565-ben az első dohány-palánták Németországba érkeztek, egy augsburgi fizikus a dohányt igen hasznos „gyógy-növényként” ajánlotta mindenkinek. Ennek következtében a dohány kezdetben mint gyógynövény nyert alkalmazást a különféle bajok orvoslására. Reánkmaradt írások egész sora igazolja, hogy a dohányt abban az időben mint rendkívül hasznos gyógyszert ismerték el. Ez a „dohányláz” annyira fokozódott, hogy végül is gyógyteát kívántak főzni belőle. Ez ellen azonban a berliniek hevesen tiltakoztak, mert hamarosan rájöttek, hogy a dohány élvezete nem az ivásban, hanem „a szívásban” rejlik.

— Az újvidéki borbély- és fodrászüzletek Szent István napi zárórája. Az újvidéki Ipartestület borbély- és fodrászszakosztálya közli, hogy a borbély- és fodrászüzletek vasárnap, augusztus 20-án, Szent István napján egész napon át zárva, hétfőn délig nyitva tartanak.

— Német megfigyelések a nap- és holdfogyatkozásról. Mint ismeretes, a nap- és holdfogyatkozás már többmillió éve fennáll, amitől a hold a föld körül forog. A régi kultúrnépek a holdfogyatkozások bekövetkezését már előre pontosan meg tudták állapítani. A köztudatban azonban kevésbé ismert az a tény, hogy ezek a fogyatkozások egész pontos szabályok betartásával mennek végbe. Azokban az esztendőben, amikor csupán két fogyatkozás fordul elő, kétségtelenül megállapítható, hogy csakis napfogyatkozásokról lehet szó. Ez a legkevesebb ugyanis, amely egy évben előfordulhat, a legtöbb pedig az évi 7-szeri fogyatkozás, amely 5 napfogyatkozásra és 2 holdfogyatkozásra oszlik. Az idei évhez hasonló napfogyatkozás az elkövetkezendő 10 esztendőben csupán 1951-ben fordul majd elő. Német csillagászok megállapították továbbá, hogy fogyatkozásban az 1946. esztendő lesz a legvagdagabb, vagyis 6-szor fordul elő a fogyatkozás, 1953/54-ben 5-ször, 1945-ben, 1949-ben, 1950-ben 4-szer, 1952-ben és 1947-ben pedig 3-szori fogyatkozás fordul majd elő egy esztendőben.

Közellátási értesítő

A HETI HÚSFEJADAG 12 DEKA

Az újvidéki városi Közellátási Hivatal közli, hogy az eheti húsfejadag Újvidéken 12 deka, ebből 8 deka marhahús és 4 deka sertéshús.

— Papír — agyagból. Egy német közlés szerint agyagból sikerült előállítani egy pergamentszerű papírfajtát, mely minőségében versenyezhet a legfinomabb pergamentpapírral. — Mint a „Das Industrieblatt” című lap közli, ez a papír tartósabb az összes papírfajtáknál. Vízálló és különösen alkalmas nyomtatásra, mégpedig egyaránt fekete és több-színű nyomásra. Félkész állapotban alkalmas vezetékek szigetelésére is.

— Hitler Adolf utca 11 sz. alatt van BARTHA GÉZA kino-fotó szaküzlete, telefon 37—52. Amatőrök forduljanak bizalommal a céghez.

— Hol van az „óriás”-retek hazája? Ázsiában, a retek hazájában ezt a növényt nagy mértékben termelik. E vidéken olyan nagyságú retek is terem, amely európai szemmel nézve, szinte elképzelhetetlen. Japán pl. az 57 cm. hosszúságú retek sem megy ritkaságszámba. Földünk legnagyobb retekfajtái azonban kétségtelenül Kiushiu-szigeten teremnek. Ezeknek átmérője csaknem félméter, súlyuk pedig gyakran félmázsát tesz ki. Természetesen ezek az óriás-retekfajták kemény voltakéntek, csupán főtt állapotban kerülhetnek fogyasztásra.

— Tökéletes amatőr munka, külső felvétel és fotókópia Molnárnál, Petőfi Sándor-u. 34. Telefon: 30-60.

— Méltó sírhelyet kap Zrínyi Miklós. Gróf Zrínyi Miklósnak, a XVII. század lángelkű hadvezérének földi maradványai a Csáktornya mellett volt Pálos-templom romjai alatt nyugszanak. A kőlosztorból ma már csak egy kis kápolna áll, melyet az idő vasfoga erősen kikezdezt; falai repedezettek, tetőzete ís hiányos, így semmiképp sem méltó arra, hogy a magyarság nagy fiának porladó hamvait takarja. Eppen ezért a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja, mely tudvalevőleg gróf Zrínyi Miklósnak eszményképét tiszteli, elhatározta, hogy méltó sírrelket állít Zrínyinek. A mostani építési anyaghiányok azonban nem teszik lehetővé Zrínyi nagyságának megfelelő emlékmű építését, ezért a Csoport központi vezetősége úgy határozott, hogy egyelőre legalább a kápolnát restauráltatja és környékét parkiroztatja. Ezeknek a munkálatoknak az elvégzéséhez szükséges anyagi fedezetet részben felajánlásokból, részben pedig a Zrínyi Csoport saját erejéből teremti elő. Így tehát minden remény megvan arra, hogy gróf Zrínyi Miklós hamarosan méltó sírhelyhez jut.

— Temerini hírek. A szokásos Rozálio vásárt az állandó légiveszélyre való tekintettel nem tartják meg. — A TTC leány egylete szombaton este 19-én fél 8 órai kezdettel előadást tart a Kaszinó mozi helyiségében. — Akiik múlt évi beszolgáltatásukat még nem számolták el és gazdakönyvük száma az 1000-et nem haladja meg, haladéktalanul jelentkezzenek a tűzoltóaktá nyában végleges elszámolás végett. Aki a jelentkezést elmulasztja a szigorú büntetésen kívül a textíliára akcióban sem részesülhet. — Mindazok akik kenyérgabona beszolgáltatási kötelezettségüket terményhiány miatt nem tudják teljesíteni s azt mással ohajtják pótolni jelentkezzenek a tűzoltóothonban.

Művelődés

Az UJVIDÉKI DALOSKÖR ENEKESEIT felkéri a vezetőség, hogy ma, pénteken este fél 8 órakor fontos megbeszélés végett a Daloskör otthonában jelenjenek meg.

Új Zrínyi-művészegyüttes alakult. A Vitézi Rend Zrínyi Csoportja még az elmúlt évben kiváló fiatal énekes és előadóművészekből álló művészegyüttest szervezett a tiszta magyar nemzeti és katonaszemélyi szolgálattára. Az együttest a Zrínyi Csoport központi vezetősége most új tagok bevonásával átalakította. Az új alakult művészegyüttes, melynek tagjai Tótvizy Irén, Gaál Ilona, vitéz Király Sándor és Bágyoni Géza operaténészek, Linder Lászlóné zongoraművész, Kosva Sándor író és Lantos Ferenc tárogatóművész, teljesen új műsorral most kezd meg szereplését Budapesten és vidéken, elsősorban honvédeink szórakoztatására és nevelésére.

Az újvidéki m. kir. állami Ipari Képzőiskola igazgatósága közli, az érdekeltek szülőikkel, illetve tanulóikkal, hogy a gép- és ipari tagozatra a felvételt a jövő szeptember 2-án, azaz augusztus 19-én, Orvosi vizsga 28-án, alkalmassági vizsga augusztus 29., 30. és 31-én. A felvett tanulók beírása szeptember 2-án. Felvételt a tanulóknak személyesen jelentkezőknek a szülők vagy felnőtt megbízottjuk jelenlétében. Részletes tájékoztatást ad az iskola igazgatósága, Újvidék, II. Rákóczi Ferenc út 75. Hivatalos órák 9—12 óra.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Újság?

Keleti u. II. (II. o. folyosó) Szt. Gellért-ter 85. SzKRT város Erzsébet körút 39. Rákóczi-út 6. Rákóczi-út 21. Erzsébet körút 1.

SPORT

Nagy élénkség a budapesti játéklőzdén

Az Újvidéki AC három új játékost igazoltatott — Sörös visszamegy Temeriné, Bihari a Nemzeti Vasashoz szerződött

Budapesten a labdarúgószövetség székházában az idény kezdete előtt rendkívül nagy az élénkség. A villámigazolások meghosszabbított határideje a lejáratához közeledik és az egyesületek igyekeznek még az utolsó órákban is újabb szerzeményeket igazolni. Az Újvidéki AC sem volt tétlen és három új szerzeményét igazolta le. Sikeresen megszerezte Junoszt, a Vasas kitudó balszélsőjét, azonkívül két fiatal játékost is leigazolt, Lázárt, az Elektromos saját nevelésű fedezetét és Dorogit, a Rákoshegyi MOVE

fiatal kapusát. Vasárnap már mind a három játékos szóhoz jut a Zombori SE elleni barátságos mérkőzésen.

A három játékos megszerzésével egyidejűleg kettő elhagyja az UAC-ot. Így távozik Bihari, a tavalyi szerzemény, aki alig jutott szóhoz az UAC-ban. A Nemzeti Vasas szerződött le. Elhagyja Újvidéket Sörös is. Ugyanis az MLSz egyesbírása kötelezte az UAC-ot, hogy Sörös Szilveszter igazoló lapját 24 órán belül a megfelelő záradékolással juttassa el a Temerini TC-nek.

««(III)»»»

AZ UJVIDÉKI KÖRZETI BAJNOKSÁG ŐSZI MENETRENDJE

Augusztus 27-én kezdődik és november 26-án fejeződik be az őszi bajnoki forduló

Mint ismeretes az MLSz az eddigi NB II. és NB III. osztályú bajnokság helyett a körzeti bajnokság rendszerét vezette be. Az NB II. és NB III. osztályú egyesületeket összevonta és 15 csoportot létesített. A csoportokba beosztotta az egyes kerületek és alsztályok bajnokait is. Ezáltal elérte azt, hogy az egyesületeknek nem kell sokat utazniuk.

A bácskai egyesületek — a szabadkai és zentai csapatokat kivéve — az újvidéki körzethez tartoznak. Az MLSz kisorsolta a körzeti bajnokságának mérkőzéseit. A bajnoki menetrend a következő:

Augusztus 27: Zombori MOVE—Obecsei Boeskaik, Topolyai SC—Szenttamási Csaba, UAC II—Petrőczy SC, Újvidéki VAK—Zombori MÁV, Temerini TC—Kulai AFC, Zombori SE—Ujverbázi CSE, Bezdáni SE—Adai SC. Szeptember 3: Adai SC—Zombori

SE, Ujverbázi CSE—Temerini TC, Kulai AFC—UVAK, Zombori MÁV—UAC II, Petrőczy SC—Topolyai SC, Szenttamási Csaba—Zombori MOVE, Obecsei Boeskaik—Bezdáni SE.

Szeptember 10: Zombori MOVE—Topolyai SC, Ujverbázi CSE—Bezdáni SE, Kulai AFC—Zombori SE, Zombori MÁV—Temerini TC, Petrőczy SC—UVAK, Szenttamási Csaba—UAC II, Ó. Boeskaik—Adai SC.

Szeptember 17: Zombori MOVE—Petrőczy SC, Topolyai SC—Zombori MÁV, UAC II—Kulai AFC, UVAK—UCSE, Temerini TC—Adai SC, Zombori SE—Bezdáni SE, Ó. Boeskaik—Sz. Csaba.

Szeptember 24: Zombori SE—Boeskaik, Bezdáni SE—Temerini TC, Adai SC—UVAK, UCSE—UAC II, Kulai AFC—Topolyai SC, Zombori MÁV—Z. MOVE, Petrőczy SC—Sz. Csaba.

Október 1: Z. MOVE—Kulai AFC, Topolyai SC—UCSE, UAC—Adai SC, UVAK—Bezdáni SE, Temerini TC—Zombori SE, Csaba—Zombori MÁV, Ó. Boeskaik—Petrőczy SC.

Október 8: Temerini TC—Ó. Boeskaik, Zombori SE—UVAK, Bezdáni SE

—UAC II, Adai SC—Topolyai SC, UCSE—Zombori MOVE, Kulai AFC—Csaba, Zombori MÁV—Petrőczy SC.

Október 22: Zombori MOVE—Adai SC, Topolyai SC—Bezdáni SE, UAC II—Zombori SE, UVAK—Temerini TC, Petrőczy SC—Kulai AFC, Sz. Csaba—UCSE, Boeskaik—Zombori MÁV.

Október 29: UVAK—Boeskaik, Temerini TC—UAC II, Zombori SE—Topolyai SC, Bezdáni SE—Zombori MOVE, Adai SC—Szenttamási Csaba, UCSE—Petrőczy SC, Kulai AFC—Zomb. MÁV. November 5: Z. MOVE—Zomb. SE, Topolyai SC—Temerini TC, UAC II—UVAK, Zombori MÁV—UCSE, Petrőczy SC—Adai SC, Csaba—Bezdáni SE, Boeskaik—Kulai AFC.

November 12: UAC II—Ó. Boeskaik, UVAK—Topolyai SC, Temerini TC—Zomb. MOVE, Zombori SE—Sz. Csaba, Bezdáni SE—Petrőczy SC, Adai SC—Zombori MÁV, UCSE—Kulai AFC.

November 19: Z. MOVE—UVAK, Topolyai SC—UAC II, Kulai AFC—Adai SC, Zombori MÁV—Bezdáni SE, Petrőczy SC—Zombori SE, Csaba—Temerini TC, Boeskaik—UCSE.

November 26: Topolyai SC—Boeskaik, UAC II—Z. MOVE, UVAK—Csaba, Temerini TC—Petrőczy SC, Zombori SE—Zombori MÁV, Bezdáni SE—Kulai AFC, Adai SC—UCSE.

Topolyai sport hírek. A Topolyai SE Mészáros Lászlót, a kiütő balszélsőt kiadta a Rákoscsabai TK-nak. — A Bácsalmási MOVE val folytat a TSE vezetősége tárgyalásokat Bácsalmáson lejátszandó barátságos mérkőzés tárgyában. A mérkőzés augusztus 27-én, vagy szeptember 8-án lenne. — ATSE erősítése a nyári idényben mindössze az volt, hogy igazolta Kókayt, Pastyikot és Kurinát a topolyai leventéktől.

A Villám SE hivatalos hírei. Értésitem mindazon jáékosokat, kik a Villám SE-nél igazolva vannak, hogy f. hó 19-én szombaton délután 7 órakor a klubhelyiségben szíveskedjenek megjelenni fontos megbeszélés végett. — Intéző.

Néhány perc múlva Anikóval együtt jött vissza.

— Flórián bácsi — mondta elsodálkozva a leány, — hát maga még nem utazott el? Vagy már újra itt van?

— Igen, Anikó! — felelte Simorka, — újra itt vagyok. És pedig édesanyjának egy fontos és sürgős levelét hoztam. Tessék! Annyit jött a levelet.

Anikó izgatottan tépte fel a borítékot és elolvasta a levelet. A keze reszketett és könny futott a szemébe.

— Drága jó Irén néni, — szíjogott a hangja. — Há: ilyen nagyon beteg? Is enim, milyen rettenetes lehet szegénykének!

Anikó ugyan áldott jószívű természetű volt, de ez a fájdalmas kijelentése nem csupán a nagybeteg Irén nénihez vonatkozott. Nem csak őt sajnálta, aki messze-messze, Várfalván, betegesen fekszik és rászorul az ő ápolására. Ez a könny és ez a sóhajlás — a saját személyére is vonatkozott. Önmagát is sajnálta, a boldog Bátorczy Anikó, akinek éppen most, amikor pirkadni kezd élete fölött a boldogság hajnala, el kell utaznia. Messzire kell mennie, ahol nem találkozhatik László gróffal, de ahol még csak nem is beszélhet nagy boldogságáról, mint itt, az in ézetben Várnay Etelkával.

— Fájdalom, így van, — mondotta komolyan Simorka — És én vállalkoztam arra, hogy magát Anikó, lekísérem Váraljára.

Írta: Falvay Andor

(45)

— Mikor utazunk? — kérdezte a vízbefelő utolsó reménységével Anikó.

— Egy óra múlva! — hangzott a válasz, mint megfellebbezhetetlen ítélet. — Csomagoljon össze, Anikó! Egy óra múlva magáért jövök!

Simorka igyekezett minél gyorsabban elhagyni a szobát, mert számított a leány kitörő könnyeire és azoknak felszártását rábízta Virághnéra, az igazgatónőre.

Anikó szomorúan felment szobájába.

Etelka, aki a folyosón várt rá, felkísérte. Anikó rögtön közölte vele a szomorú hírt.

— Hát most mi lesz? — kérdezte Etelka.

— Vége! Mindennek vége! — sóhajtott Anikó és nagyon kezdett zokogni.

Etelka ebbe sehogysem akart belenyugodni.

— Ide hallgass, Anikó, — mondotta. — Hová kell neked utaznod?

— Várfalvára.

— És mi az Irén néni teljes neve?

Anikó megmondta, aztán csodálkozva nézett barátójére.

— De miért érdekel ez téged?

— Nem bírod kitalálni?

— Sejtelnem sincs róla!

— Hát ide figyelj Anikó, — súgta titokban Etelka. — Te csak menj fel a szobádba és csomagolj össze. Én ezalatt megírom a levelet Lacinak. A te nevedben megírom, hogy megkaptad a levelet és hogy nagyon örültél neki. És azt is megírom, hogy hová kellett elutaznod. Megírom neki a pontos címet.

— Igazán megteszed? — kérdezte most már mosolyogva Anikó.

— Esküszöm! — fogadta meg a másik.

Egy óra múlva, amikor Simorka Flórián újra jelentkezett, Anikó már egészen jókedvűen viselkedett.

— Kész vagyok Flórián bácsi! Indulhatunk!

— Anikó, maga a világ legdrágább kisleánya, — mondta megkönnyebbülve a levél áros.

A kapu előtt autótaxiba ültek. Anikó felnézett az emeleti ablakra.

Etelka hajolt ki benne és búcsút intett:

— Isten veled, Anikó!

— Isten veled! — köszönt vissza Anikó.

De mind a két búcsúmondatt más és más jelentett. Az egyik, Etelkát, ezt:

— Megírtam a Lacinak szóló levelet és már fel is adtam.

Anikó felelete pedig ezt jelentette:

— Köszönöm szépen, Etelkám!

Simorka Flórián csak néhány percet töltött a várfalvai házában.

Elbúcsúzott Anikótól és sietett ki az állomásra, hogy visszautazzék. Mert most már lelt az ideje és Sámsonkúton akart lenni.

Sámsonkútra érve, Kázmér gróffal közölte az eredményt, aki meg volt elégedve. Aztán bement Borbála lakosztályába.

— Holnap reggel kérem méltóságodat a könyvtárteremben!

Fontos közölni valóim vannak!

A Kanizsay kastély könyvtárteremben

László gróf a nap legnagyobb részét édesapja betegágya mellett töltötte.

(Folytatjuk)

Többezer vagon műtrágya lesz a medvetemetőből

A közelmúltban a székelyföldi Homoródalmáson a mezőgazdaság szempontjából rendkívül értékes leletre bukkantak. A tatárdűnás idejéből származó évezredek sáncok és várfalak alatt hatalmas barlangot nyitottak fel, amelyben többezer éves medvetemeteket és medvecson-
tokot találtak. Az a feltevés, hogy a barlang évezredekkel ezelőtt, amikor talán még ember sem élt ezen a földrészen, a medvéknek a temetkezési helyül szolgált. Idejötték meghalni a medvék, ha végüket érezték. Az évezredek folyamán több mint hat méter mély réteg halmozódott fel a barlangban a medvék tetemeiből és csontjaiból.

A szuperfoszfátot tartalmazó medvecson-
tokok kitermelésére a munka már megindult. Naponta 15—20 szekérral szállítanak ki a barlangból értékes műtrágyát. A felületes becslés szerint a barlang óriási mennyiségű medvecson-
tot foglal magában, többezer vagon műtrágyára számíthatnak.

A kitermelésnél. Nem érdektelen megemlíteni, hogy a műtrágyagyártás egyik legfontosabb anyagát a szuperfoszfátot a háború előtt Afrikából hozták Európába. Afrikában ugyanolyan természetű lelőhelyeken termelték ki, mint amilyen a homoródalmási barlang.

Az elsötétítés

este 9 órakor kezdődik és hajnali 5 óráig tart

KENDERKÓRO VASÁRLÁSI KÖRZETEK MEGÁLLAPÍTÁSA AZ 1944/45 TERMELESI ÉVRE

Hirdetmény

Felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy a Rostnövényforgalmi Központ a vonatkozó miniszteri rendeletek alapján Ujvidék város területén termelt kenderkóro vásárlására, illetőleg a kórónak bérkidolgozására való átvételére — a feltüntetett kontingens erejéig — kizárólag az alábbi gyárakat jelölte ki:

Amann és Mathesz Temerin — 6000 q erejéig, Leibold György, Leibmann Keresztély, Szávin és Relyin ókéri gyárak 7.000 q erejéig, Eichinger Gergely, Gillich Fábán, Milla Márton, Perschy és Baumgärtner, Schmidt Ferenc és Tsa, Teppert Ferenc és Zollits Vendel szentfűlöpi gyárak 12.000 q erejéig, Dungserszki György és Vizi Testvérek kölpényi gyárak 7.000 q erejéig, Reich Mihály Ófutaik Beiwindler Ferenc Ujfutak 10.000 q erejéig.

Dr. vitéz Nagy Miklós s. k. polgármester.

FELHÍVÁS

Felhívom mindazon adózókat, kik adófizetési kötelezettségüknek f. hó 16-ig nem tettek eleget, hogy adóhátralékuikat 3 napon belül fizessék be, mert ellenkező esetben a lefoglalt zálogtárgyak a hatósági raktárba be lesznek szállítva.

Ujvidék, 1944 augusztus 18.

Városi Adóhivatal.

Felhívás a hadirokkantakhoz és hadisérültekhez

1. Az esztergomi Boraszati RT.-né egy pincemesteri állás van üresedésben. A pályázónak pincemesteri vizsgával kell rendelkeznie. Illetménye: 1 szobás lakás, fűtés, világítás és 300 pengő készpénzfizetés havonta.

2. A m. kir. székesfehérvári üdülő és elbocsátó állomás Parancsnoksága f. évi október hó 2-iki kezdettel kéthónapos mezőgazdasági tanfolyamot tervezett kizárólag földműves (földhasznosító) foglalkozású hadifogyatkozottak részére.

3. A felsőduanantuli mezőgazdasági kamara Székesfehérvárott az ipari középiskolában f. évi szeptember hó végén hadifogyatkozott honvédek részére traktor és mezőgazdasági gépkészítő tanfolyamot rendez. A tanfolyam tartama három hét. A tanfolyam ingyenes, a költségeket a székesfehérvári honvéd vöröskereszt üdülő és elbocsátó állomás fedezi. A jelentkezőt csak az utazási költség terheli.

4. Az Országos Hedigondozó Hatóság hadirokkantak részére textilt kereskedelmi átképző tanfolyam felállítását vette tervebe.

A fentiekre vonatkozó bővebb felvilágosítást Ujvidék thj. városi és járási hadigondozó tisztiroda nyújt. Főszolgabíróság 26 sz. szoba.

HADIGONDZÓ TISZT

Arverési hirdetmény

Rákics Péter tulajdonát képező 65 hold 110 []-öl számú föld Ófutaik hátrában az alsó erdőben bérbe kiadó. Az árverést 1944 augusztus 26-án délelőtti 11 órakor az ujvidéki árvaszéki üdödjében tartják meg. A feltételek megtudhatók Ujvidéken 1941. április 13. út 33. szám alatt. 3731

Nem kötik engedélyhez a vámolajutók engedélyezését. Az előző években az olajosmagvak feldolgozását szabályozó rendelkezések megfelelően az egyes vámolajutók üzeme a M. Kir. Ipari Anvashivatal Vegyi-és Növényipari osztályának engedélyéhez volt kötve. Az országban várható nagy olajtermés feldolgozása minél több üzem foglalkoztatását teszi kívánatosá. Ezért az iparügyi kormányzat nem kívánja korlátozni az egyes üzemek működési lehetőségét és ennek megfelelően a jövőben nem kötik a vámolajutókat az Anyaghivatal engedélyezéséhez.

Vállalatvezetők kirendelése. A zentai járás főszolgabírája Mencer Bernát adai fakereskedő üzletének vezetésére Orcsik Péter adai lakost, Székely Bertalan adai „Omega” fémárnyagár üzemének vezetésére pedig vitéz Rácz Károly budapesti lakost vállalatvezetőül kirendelte.

Lábbeli készletek bejelentése. A Budapesti Közlöny pénteki száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a bőrtáplu lábbeli, valamint a talpbőr forgalmának szabályozásáról szóló rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában. A rendelet szerint bőrtáplu lábbelit forgalomba hozó kereskedő köteles az 1944 szeptember 1. napján meglévő lábbelikészletét a kereskedelmi és iparkamaráknál kapható nyomtatványon fajta szerint 1944 szeptember 8. napjáig a Lábbeli Központba bejelenteni. Az 1944 szeptember utolsó napján meglévő lábbelikészletet nem kell bejelenteni. A rendelet hatálybalépése előtti kiállított zöld utalványokat 1944 augusztus 31. napjáig be szabad váltani.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára hetekenap 3 pengő. Minden további szó 20 fillér, VASTAGBETŰS 40 fillér. Vasárnap 50% felárral. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

KERESLET

KÉT MINDENESLÁNYT azonnal felvesz a Fehérhajó étterem. Andrassy utca 5. 8518

SZÜKSÉGÜNK VAN AZONNALI BELEPÉSRE 3 VIZSGÁZOTT FÜTŐRE ÉS 2 SEGÉDFÜTŐRE. VÁROSI JODOS GYÓGYFÜRDŐ. 8534

VILLANYSZERELŐ SEGÉDET azonnal felvesszünk. Risztics gyár. 8707

KOCSIST KERESÜNK gyárunk részére, javadalmazás havi fizetés, lakás, teljes ellátás és lakást kap. 8735 konzervgyárban.

MOSOGATÓ LEGÉNYT azonnali belépésre felvesz Pannonia étterem, Dr. Bárdossy L.-u. 22. Fizetés 150 pengő, teljes ellátás és lakást kap. 8745

2 vizsgázott FÜTŐT felvesszünk. Ujvidék, Délvidék-u. 12. 8747

KIFUTÓFIUT azonnali belépésre felvesz Bristol trafik, Petőfi-u. 27. 8748

2 KEZELÁNYT azonnali belépésre felvesz Pannonia étterem, Dr. Bárdossy L.-u. 22. 8750

KÜLÖNFÉLE BELYGEKET gyűjteményeket is vesz Horváth cukrászda, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 13. 8803

Idősebb gyermektelen házaspárt HÁZMESTERNEK keresünk. Cím a kiadóban. 8795

FIATAL BEJÁRÓLÁNYT felvesszük a délelőtti órákra. Thóköly Imre-u. 7. I. em. 8794

A hadikórház GÉPIRNÍ TUDÓ NOTOS SZAKÁCSNÉT vagy SZAKÁCSOT keres. Jelentkezés ideje folyó hó 21-én 8 órakor. 8764

Feltétlen megbízható erősebb, jó családból származó KIFUTÓFIUT vagy LEÁNYT azonnal felvesz Maház, Nagy és Szigethy, II. Rákóczi Ferenc-út 28. 8762

KOMBINÁLT SZOBABUTORT esetleg szekrényt nélkül megvételre keresnek. Ajánlatok: Dr. Szilasné, hirdetőiroda, Templom udvar. 4. 8763

KIADÓ

MÜLLER-FÉLE terménykereskedés kiadó. Esetleg raktárnak is. Érdeklődni: özv. Müllerné, II. Rákóczi Ferenc út 145. sz. a'alt. 8698

Fajdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb anya, nagyanya, anyós, testvér és rokon

Ozv. Raszeiler Andrásné szül. Szatári Emma

életének 65-ik évében a halotti szentségek ajlatos felvétele után folyó hó 18-án elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 20-án, vasárnap délután 1/2 órakor a rom. kat. egyház szertartása szerint fogjuk a rom. kat. temető kápolnájából beszenteltetni és örök nyugalomra helyezni Ujvidék, 1944 augusztus 18-án

A gyászoló család

ELADÓ

FÜSZERÜZLET BERENDEZÉS alig használt, modern, minden elfogadható áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 8596

ELADÓ 8 hónapos hizosértés. Nyitra utca 27. 8712

FÜLEMŰLE U. 6. SZÁMU új ház és házhely a Tóth Tihamér utcában 27,50 m. utcai fronttal és 20,60 m. mély eladó. Érdeklődni: Pirosi-u. 2. 8756

600 LITERES VASHORDÓ, 3 fűrészporkályha, tejes kannák és tűzhelyek eladók. Pirosi-u. 2. 8757

RUGOS MATRAC és 40 literes zsírbodón eladó. Bánffy utca 30. 8800

FÉRFI KERÉKPÁR félbalon gumikkal kifogástalan állapotban eladó. II. Rákóczi Ferenc-út 78. 8799

Szombaton reggel szép friss CSIKÓHUS kapható. Hoffmannál, Pirosi u. 30. szám. 8798

ELADÓ: hálószobák, félháló, kocsmai puli, asztalok, székek, íróasztalok, különféle bútorok, Tábori Mátyásné, Ujvidék, Bercsenyi Miklós u. 9. 8766

MISITS TESTVÉREK

könyv- és papirkereskedése. Ujvidék, Mussolini-utca 14. — Minden iskolai tanulóknak kedvelt üzlete.

Nagy választék csokoládéban, cukorkában, teasüteményben, gyümölcszékben, jamekben, hazai és déli gyümölcsben az „UNION” CSOKOLÁDEHÁZban, Ujvidék, Országzászló-tér 3. — Telefon: 37—03, tulajdonos Kelemen Gábor.

TRUPPEL BELA

az ország egyik legnagyobb hangszerüzlete a „Hohner” harmonikák vezérképviselője és lerakata. UJVIDÉK, Dr. Bárdossy László-u. 7.

Különféle

HALLGASSA MEG az új slágereket és népdalokat. Dávid János zenekara visszatért Pécsről, de nem a Gózzalom utcában, hanem Kókay Péter vendéglőjében játszik. II. Rákóczi Ferenc-út 43. 8763

Huzás aug. 22-én

Osztálysorsjegyek az ötödik osztályra még kaphatók. Sorsjegyárak: egész 200.—, fél 100.—, negyed 50.—, nyolcad 25.—. LÁSZLO SANDOR sorsjegyfőárusító. Ujvidék, Erzsébet tér 7. 8759

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Kiadó: vitéz Árva (András) Dezső

E L Ő F I Z E T É S:

Egy óra P 5.20

Három óra P 15-